

İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKA VE PROSEDÜR SETİ

İK-PL-08

İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası

İşverenin İSG taahhüdü, sorumluluk dağılımı, risk değerlendirmesi ve kontrol hiyerarşisi, sağlık gözetimi, olay yönetimi, yüklenici uyumu ve sürekli iyileştirme

POLİTİKA · v1.0 · GENEL · TASLAK — Yönetim Kurulu onayına sunulacak sürüm

BELGE SAHİBİ

İş Güvenliği Uzmanı (İSG) · İK
Yöneticisi (İKY)

ONAY MAKAMI

Yönetim Kurulu

KAPSANAN ALT SÜREÇLER

K.04 · J.02 (sınır)

DOTEKS

Bu belge GENEL sınıfındadır; tüm çalışanlara, stajyerlere, yüklenici personeline ve ziyaretçilere açıktır. İşe girişte ve her yıl imza karşılığı tebliğ edilir; sahada ilan panolarında asılı tutulur.

BELGE KONTROL BİLGİLERİ

Belge Kimliği

Kod · sürüm · sahiplik · kapsam · gözden geçirme döngüsü

BELGE KODU IK-PL-08	BELGE TÜRÜ POLİTİKA	SÜRÜM · DURUM v1.0 · TASLAK — Yönetim Kurulu onayına sunulacak sürüm
BELGE SAHİBİ İş Güvenliği Uzmanı (İSG) · İK Yöneticisi (İKY)	HAZIRLAYAN İş Güvenliği Uzmanı · İK Yöneticisi	KONTROL EDEN İşyeri Hekimi · Hukuk Müşavirliği · İSG Kurulu · Genel Müdür
ONAY MAKAMI Yönetim Kurulu	GİZLİLİK SINIFI GENEL	YÜRÜRLÜK TARİHİ [YK karar tarihi]
KAPSANAN ALT SÜREÇLER K.04 · J.02 (sınır)	İLGİLİ BELGELER IK-PL-01 · IK-PL-03 · IK-PL-04 · IK-PL-05 · IK-PL-07 · IK-PR-03 · IK-PR-06 · IK-PR-09 · IK-PR-15	EKLER Şekil 1–23 · Risk değerlendirme raporu, acil durum planı, sağlık gözetimi takvimi ve İSG Kurulu iç yönergesi bu politikanın uygulama hâleleridir ve İSG hâle setinde

GÖZDEN GEÇİRME DÖNGÜSÜ

Yıllık — her yılın Ocak ayında yıllık İSG planı ve İSG Kurulu yıllık değerlendirmesiyle birlikte; ölümlü veya ağır kaza, tehlike sınıfı değişikliği veya mevzuat değişikliğinde derhal

IK-PL-08 · v1.0

Şekil 1 Belge kimliği — kod, sürüm, sahiplik ve kapsam

Revizyon Çizgisi

Sürüm · tarih · değişiklik özeti · hazırlayan → onaylayan

Şekil 2 Revizyon çizgisi

İÇİNDEKİLER

1	Amaç
2	Kapsam
3	Dayanak
4	Tanımlar
5	İlkeler
5.1	İş sağlığı ve güvenliği ilkeleri
S-01	Önleme önceliği
S-02	Yasal uyum asgari standarttır
S-03	İşveren sorumluluğu ve yönetim taahhüdü
S-04	Çalışan katılımı ve çalışmaktan kaçınma hakkı
S-05	Güncel risk değerlendirmesi
S-06	Sağlık gözetimi ve sağlık verisinin ayrılığı
S-07	Yetkinlik ve yetkilendirme
S-08	Olaydan öğrenme ve şeffaf bildirim
S-09	Yüklenici ve ziyaretçi uyumu
S-10	Ölçme ve sürekli iyileştirme
5.2	Alt süreç ilkeleri
6	Roller ve sorumluluklar
7	Uygulama esasları
7.1	Kontrol hiyerarşisi
7.2	Tekstil tehlike haritası
7.3	Risk yönetimi döngüsü ve iş izni sistemi
7.4	Kaza, meslek hastalığı ve ramak kala akışı
7.5	Sağlık gözetimi ve sağlık verisi
7.6	Kaza göstergeleri ve raporlama
7.7	Acil durum hazırlığı, yüklenici ve ziyaretçi uyumu, iyi olma hâli
7.8	Yıllık takvim, kontrol noktaları ve göstergeler
8	İstisna ve sapma
9	İhlal ve yaptırım
10	Gözden geçirme
11	İlgili belgeler
12	Revizyon ve onay

Şekiller

- Şekil 1** Kapsam haritası — politikanın düzenlediği alanlar ve kapsam dışı konuların düzenleyen belgeleri
- Şekil 2** Dayanak sütunları — mevzuat, standart ve çerçeve, kurumsal belgeler
- Şekil 3** Terim kartları — tanımlar
- Şekil 4** İş sağlığı ve güvenliği ilkeleri I — S-01...S-05: hüküm, gerekçe ve kaynak
- Şekil 5** İş sağlığı ve güvenliği ilkeleri II — S-06...S-10: hüküm, gerekçe ve kaynak
- Şekil 6** Alt süreç ilkeleri — K.04 ve sınır alt süreç J.02, dört ilke
- Şekil 7** Yönetişim haritası — üç katman, on rol ve sorumluluk akışı
- Şekil 8** RACI matrisi — risk değerlendirmesi, sağlık gözetimi, olay yönetimi, acil durum, yüklenici uyumu, zorunlu eğitim ve yıllık plan
- Şekil 9** Kontrol hiyerarşisi — beş kademe, sahip ve kural
- Şekil 10** Tekstil tehlike haritası — sekiz kategori, alan, zorunlu kontrol demeti ve risk düzeyi
- Şekil 11** Risk yönetimi döngüsü — sekiz adım, sorumlu ve kontrol noktası
- Şekil 12** Kaza, meslek hastalığı ve ramak kala akışı — yedi adım, yasal bildirim ve kök neden
- Şekil 13** Sağlık gözetimi matrisi — çalışan grubu × muayene ve tetkik
- Şekil 14** Kaza göstergeleri hesabı — kayıp günlü kaza sıklık oranı ve tamamlayıcı göstergeler
- Şekil 15** Yıllık İSG takvimi — ay bazında sabit olaylar ve sorumlular
- Şekil 16** Güvence haritası — üç kontrol noktası ve dört gösterge
- Şekil 17** İstisna merdiveni — üç kademe: makam, kapsam, süre ve kayıt
- Şekil 18** Yaptırım merdiveni ve bildirim kanalı — dört kademe, karar makamı ve koruma esasları
- Şekil 19** Gözden geçirme ve revizyon döngüsü — yıllık plan ve plansız tetikleyiciler
- Şekil 20** Belge ağı — üst çerçeve, ilgili politikalar, uygulayan prosedürler ve İSG belge seti
- Şekil 21** Onay yolu — hazırlayanlar, kontrol edenler, Kurul görüşü, onaylayan, tebliğ ve ilan

1 Amaç

Bu politika, Şirketin iş sağlığı ve güvenliği taahhüdünü, sorumluluk dağılımını, risk değerlendirmesi ve kontrol hiyerarşisi kurallarını, sağlık gözetimini, kaza, meslek hastalığı ve ramak kala olaylarının yönetimini, acil durum hazırlığını, yüklenici ve ziyaretçi uyumunu ve sürekli iyileştirme düzenini belirler. Politika, IK-PL-01 İnsan Kaynakları Politikası'nın üst çerçevesi altında, 6331 sayılı Kanun ve ikincil mevzuatın asgari eşiği üzerine, ISO 45001 yönetim sistemi mantığıyla kurulur ve Şirketin tüm tesislerinde tek bir İSG standardı tanımlar.

Politikanın amacı üç sonucu güvence altına almaktır: hiçbir çalışanın, yüklenici personelinin veya ziyaretçinin Şirket sahasında sağlığını ve güvenliğini kaybetmemesi; her tehlikenin güncel bir risk değerlendirmesiyle tanımlanıp kontrol hiyerarşisinin en üst uygulanabilir kademesiyle yönetilmesi; her olayın kaydedilip yasal sürede bildirilmesi ve kök nedeniyle öğrenmeye dönüştürülmesi. İşveren sorumluluğu devredilemez; yönetim taahhüdü, çalışan katılımı ve şeffaf bildirim politikanın taşıyıcı unsurlarıdır.

Politika, IK-OD Best Practice Evreni'nin K ailesi (Çalışan İlişkileri ve İyi Olma Hâli) altındaki K.04 iş sağlığı, güvenliği ve iyi olma hâli alt sürecini doğrudan düzenler; J.02 Zorunlu eğitimler alt süreciyle sınırını tanımlar ve zorunlu İSG eğitimlerinin teknik sahipliğini üstlenir; KN-58, KN-56 ve KN-03 kontrol noktalarını ve KPI-42 ile KPI-38 göstergelerini işletir. Risk değerlendirme raporu, acil durum planı, sağlık gözetimi takvimi ve İSG Kurulu iç yönergesi politikanın uygulama belgeleridir ve İSG belge setinde sürümlenir. Politikanın onay makamı Yönetim Kuruludur; belge GENEL sınıfındadır ve sahada ilan edilir.

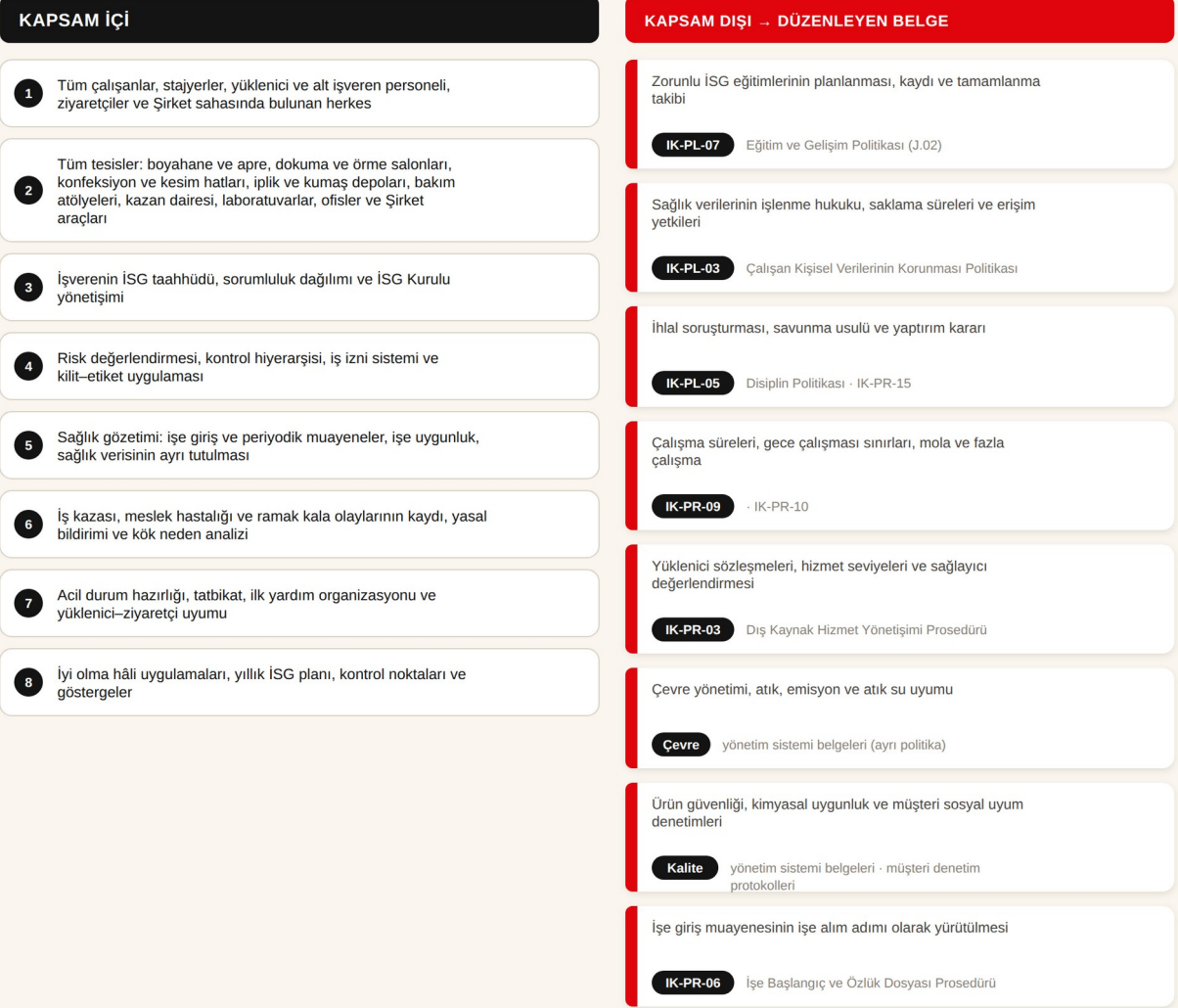
2 Kapsam

Bu politika, tüm çalışanlar, stajyerler, yüklenici ve alt işveren personeli, ziyaretçiler ve Şirket sahasında bulunan herkes için, tüm tesislerde ve Şirket araçlarında bağlayıcıdır. Şirket dışında yürütülen iş (müşteri sahası, fuar, sevkiyat) Şirket çalışanı bakımından bu politikaya, ev sahibi kuruluşun kurallarıyla birlikte tabidir; çelişkide daha koruyucu kural uygulanır. Politika aşağıdaki unsurları kapsar:

- Tüm çalışanlar, stajyerler, yüklenici ve alt işveren personeli, ziyaretçiler ve Şirket sahasında bulunan herkes;
- Tüm tesisler: boyahane ve apre, dokuma ve örme salonları, konfeksiyon ve kesim hatları, iplik ve kumaş depoları, bakım atölyeleri, kazan dairesi, laboratuvarlar, ofisler ve Şirket araçları;
- İşverenin İSG taahhüdü, sorumluluk dağılımı ve İSG Kurulu yönetişi;
- Risk değerlendirmesi, kontrol hiyerarşisi, iş izni sistemi ve kilit-etiket uygulaması;
- Sağlık gözetimi: işe giriş ve periyodik muayeneler, işe uygunluk, sağlık verisinin ayrı tutulması;
- İş kazası, meslek hastalığı ve ramak kala olaylarının kaydı, yasal bildirim ve kök neden analizi;
- Acil durum hazırlığı, tatbikat, ilk yardım organizasyonu ve yüklenici-ziyaretçi uyumu;
- İyi olma hâli uygulamaları, yıllık İSG planı, kontrol noktaları ve göstergeler.

Kapsam Haritası

Sol: bu politikanın düzenlediği alanlar · Sağ: kapsam dışı konular ve düzenleyen belge

IK-PL-08 · v1.0 · Kapsam

Şekil 3 Kapsam haritası — politikanın düzenlediği alanlar ve kapsam dışı konuların düzenleyen belgeleri

Kapsam dışı bırakılan konular ilgili politika ve prosedürlerde düzenlenir; bu belgeler İSG kaydı üretirken veya sağlık verisi işlerken bu politikanın ilkelerine tabidir. Zorunlu İSG eğitimlerinin planlanması, kaydı ve tamamlanma takibi IK-PL-07'ye göre yürütülür; bu politika eğitimin teknik içeriğini, tehlike sınıfına bağlı periyodu ve eğitim tamamlanmadan tehlikeli işe başlatılmama kuralını bağlar. Çevre yönetimi ve ürün güvenliği ayrı yönetim sistemi belgeleriyle düzenlenir; kimyasal envanter ve güvenlik bilgi formu disiplini ortak uygulama alanıdır.

3 Dayanak

Politika, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ikincil yönetmelikleri, sosyal güvenlik mevzuatının kaza ve meslek hastalığı bildirimi ile rücu hükümleri, İş Kanunu'nun gece çalışması, genç işçi, gebe ve emziren çalışan koruması ile haklı nedenle fesih hükümleri ve KVKK'nın sağlık verisi hükümleri üzerine kurulur. ISO 45001 yönetim sistemi, ILO sözleşmeleri ve ISO 45003 psikososyal risk çerçevesi tasarım ölçüsüdür; kurumsal belgeler eğitim, sağlık verisi ve ihlal usulünü sağlar. Mevzuat her koşulda önceliklidir ve asgari eşittir.

Dayanak Sütunları

Politikanın üzerine kurulduğu mevzuat, standart ve kurumsal belge tabanı

MEVZUAT	STANDART VE ÇERÇEVE	KURUMSAL BELGELER
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu m.4, m.10–15, m.17–20, m.22 İşveren yükümlülükleri; risk değerlendirme; acil durum; çalışmaktan kaçınma hakkı; kaza ve meslek hastalığı bildirimi; sağlık gözetimi; eğitim; çalışan katılımı ve temsilcisi; İSG Kurulu	ISO 45001:2018 — İSG yönetim sistemleri Liderlik ve çalışan katılımı, tehlike tanımlama, kontrol hiyerarşisi, olay araştırma, performans değerlendirme ve sürekli iyileştirme	IK-PL-01 İnsan Kaynakları Politikası Üst çerçeve; IL-X-04 kanıtsız kontrol yoktur; IL-X-07 özel nitelikli veri; IL-X-08 tek yıllık takvim
İSG Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği; İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik; İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Risk değerlendirme yöntemi ve yenileme periyotları; Kurul kuruluşu ve toplanma sıklığı; acil durum planı, tatbikat ve ekipler	ILO C155 ve C187 Sözleşmeleri; ILO tekstil ve hazır giyim İSG rehberleri Ulusal ve işletme düzeyinde önleyici İSG kültürü; sektöre özgü tehlike ve kontrol uygulamaları	IK-PL-07 · IK-PL-03 · IK-PL-05 · IK-PL-04 Zorunlu eğitim; sağlık verisi; ihlal usulü; bildirim ve misilleme yasağı
KKD Kullanımı, İş Ekipmanları, Kimyasal Maddelerle Çalışmalar, İş Hijyeni Ölçümü, Gürültü, Titreşim ve Tozla Mücadele Yönetmelikleri Kontrol hiyerarşisi, ekipman periyodik kontrolleri, güvenlik bilgi formları, ortam ölçümleri ve maruziyet sınır değerleri	ISO 45003:2021 — Psikososyal risk yönetimi İş yükü, vardiyalı, taciz ve iyi olma hâli risklerinin yönetimi	IK-OD Best Practice Evreni v1.2 K ailesi: K.04; IL-K04-1/2; sınır J.02; KN-58, KN-56, KN-03; KPI-42, KPI-38
5510 sayılı SSGSS Kanunu m.13, m.14, m.21; 4857 sayılı İş Kanunu m.25/II, m.69, m.71, m.74, m.84 Kaza ve meslek hastalığı bildirimi ve rücu; gece çalışması sağlık kontrolü; genç işçi, gebe ve emziren çalışan koruması; alkol ve uyuşturucu yasağı; haklı nedenle fesih	ISO 30414:2018 — İSG göstergeleri Kaza sıklık ve ağırlık oranları, kayıp gün, ramak kala bildirimi	
6698 sayılı KVKK m.6, m.12 Sağlık verisinin özel nitelikli kişisel veri olarak işlenmesi ve güvenliği		

IK-PL-08 · v1.0 · Dayanak

Şekil 4 Dayanak sütunları — mevzuat, standart ve çerçeve, kurumsal belgeler

Mevzuat, tehlike sınıfı tebliği, bildirim usulü veya sağlık gözetimi periyotlarında değişiklik hâlinde etkilenen hükümler ve uygulama belgeleri değişikliğin yürürlük tarihinden itibaren en geç 60 gün içinde güncellenir; İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi ve Hukuk Müşavirliğinin ortak yazılı görüşü geçici uygulama esasıdır. Şirketin tehlike sınıfı (NACE kodu) risk değerlendirmesi periyodunu, İSG profesyonellerinin görev sürelerini, İSG Kurulu toplanma sıklığını, eğitim sürelerini ve sağlık gözetimi periyotlarını belirler; sınıf değişikliği politika revizyon tetikleyicisidir.

4 Tanımlar

Bu politikada geçen terimler aşağıdaki anlamlarıyla kullanılır; tanımlar 6331 sayılı Kanun m.3, ilgili yönetmelikler ve IK-OD Best Practice Evreni sözlüğüyle uyumludur. Kırmızı işaretli terimler İSG yönetim sisteminin taşıyıcı kavramlarıdır.

Terim Kartları

Tanımlar — politikada ve alt kademe belgelerde aynı anlamla

Tehlike

İş yerinde var olan veya dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyeli.

Risk

Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma veya başka zararlı sonuçun meydana gelme olasılığı ile şiddetinin bileşimi.

Risk değerlendirme

Tehlikelerin belirlenmesi, risklerin analiz ve derecelendirilmesi, kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması ve belgelenmesi çalışması; tehlike sınıfına göre periyodik ve her değişiklikte yenilenir.

Kontrol hiyerarşisi

Riskin azaltılmasında zorunlu öncelik sırası: ortadan kaldırma, ikame, mühendislik kontrolü, idari kontrol, kişisel koruyucu donanımlar.

İş izni

Sıcak iş, kapalı alan, yüksekte çalışma ve enerjili bakım gibi yüksek riskli işlerin yazılı ön koşullar, süre sınırı ve yetkili onayla yürütülmesini sağlayan sistem.

Kilit-etiket

Bakım ve müdahale sırasında makine ve tesisatın enerji kaynaklarının kilitlenip etiketlenerek yetkisiz yeniden başlatılmasının önlenmesi uygulaması.

Kişisel koruyucu donanım (KKD)

Çalışanı bir veya birden fazla riske karşı korumak amacıyla giyilen, takılan veya tutulan donanım; kontrol hiyerarşisinin son kademesidir.

İş kazası ve meslek hastalığı

İş yerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, çalışanı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hâle getiren olay; işin niteliğinden kaynaklanan geçici veya sürekli hastalık.

Ramak kaza

Yaralanma, hastalık veya hasarla sonuçlanmamış ancak sonuçlanma potansiyeli taşıyan olay; kaydı ve analizi kazayla aynı disiplinde yürütülür.

Sağlık gözetimi

Çalışanların işe giriş, periyodik, iş değişikliği ve işe dönüş muayeneleri ile ortam maruziyetine bağlı tetkiklerinin işyeri hekimince planlanıp yürütülmesi.

İSG profesyonelleri

İş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli; mevzuatın öngördüğü sertifika ve görev süresine tabidir.

İSG Kurulu

İşveren vekili başkanlığında İSG profesyonelleri, insan kaynakları, bölüm yöneticileri ve çalışan temsilcilerinden oluşan; tehlike sınıfına göre aylık, iki aylık veya üç aylık toplanan kurul.

Çalışan temsilcisi

İSG konularında çalışanları temsil etmek üzere seçilen veya atanan; risk değerlendirmesine ve Kurula katılan, tedbir talep etme yetkisi olan çalışan.

Çalışmaktan kaçınma hakkı

Ciddi ve yakın tehlike hâlinde çalışanın gerekli tedbir alınıncaya kadar çalışmaktan kaçınma hakkı; bu hakkı kullanan çalışanın ücreti ve hakları saklıdır.

Acil durum planı

Yangın, patlama, kimyasal dökülme, deprem, sağlık acili gibi durumlarda müdahale, tahliye, ekipler ve iletişimi düzenleyen; tatbikatla doğrulan plan.

İyi olma hâli

Çalışanların fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlığını koruyup geliştirmeyi amaçlayan; psikososyal risk yönetimi, ergonomi, sağlık taraması ve destek programlarını içeren uygulamalar bütünü.

IK-PL-08 · v1.0 · Tanımlar

Şekil 5 Terim kartları — tanımlar

5 İlkeler

Politikanın ilkeleri iki katmandan oluşur. Birinci katman, her tesis, faaliyet, ekipman ve kararda bağlayıcı olan on iş sağlığı ve güvenliği ilkesidir (S-01...S-10); hiçbir makam bunlardan istisna veremez. İkinci katman, politikanın doğrudan düzenlediği K.04 alt sürecine ve sınır alt süreç J.02'ye özgü ilkelerdir (IL-K04, IL-J02). Her ilke bir hüküm, bir gerekçe ve bir kaynak taşır. IK-PL-01'in on kesişen ilkesi, özellikle IL-X-04 (kanıtsız

kontrol yoktur), IL-X-07 (özel nitelikli veri ayrı ve kısıtlı erişimle tutulur) ve IL-X-08 (tek yıllık takvim), bu politikada aynen geçerlidir.

5.1 İş sağlığı ve güvenliği ilkeleri

İş Sağlığı ve Güvenliği İlkeleri I

Hüküm · gerekçe · kaynak — her tesis, faaliyet, ekipman ve kararda bağlayıcı; istisna verilmez

S-01 Önleme önceliği HÜKÜM Şirket, sağlık ve güvenliği üretim, maliyet ve termin önceliklerinin üstünde tutar; güvenli yapılamayan iş yapılmaz; tehlike kaynağında ortadan kaldırılır, kaldırılamıyorsa kontrol hiyerarşisi sırasıyla azaltılır.	GEREKÇE Kazanın maliyeti önlemin maliyetinden her zaman yüksektir; önleme önceliği, sahadaki her kararın ölçüsüdür ve üretim baskısıyla aşılamaz.	6331 m.4, m.5 · ISO 45001 5.2
S-02 Yasal uyum asgari standarttır HÜKÜM Mevzuat Şirket için asgari eşittir; Şirket standardı mevzuatın altına inemez, mevzuatın üstüne çıkabilir; yasal yükümlülükler uyum takvimiyle izlenir ve süresinde yerine getirilir.	GEREKÇE Yasal asgarinin altında kalmak idari yaptırım, rücu ve ceza sorumluluk doğurur; asgarinin üstü ise güvenlik kültürünün ölçüsüdür.	6331 · KN-03 · IL-X-08
S-03 İşveren sorumluluğu ve yönetim taahhüdü HÜKÜM İşveren sorumluluğu devredilemez; Yönetim Kurulu ve Genel Müdür kaynak tahsis eder ve sahada görünür liderlik gösterir; her yöneticinin İSG sorumluluğu görev tanımında ve hedef kartında yazılıdır.	GEREKÇE İSG profesyonellerinin görevlendirilmesi işverenin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz; sahada liderlik, kuralların uygulanmasının en güçlü belirleyicisidir.	6331 m.4 · ISO 45001 5.1
S-04 Çalışan katılımı ve çalışmaktan kaçınma hakkı HÜKÜM Çalışanlar temsilcileri ve İSG Kurulu aracılığıyla karara katılır; ciddi ve yakın tehlike hâlinde çalışmaktan kaçınma hakkı korunur; bu hakkı kullanan çalışan aleyhine hiçbir işlem yapılmaz.	GEREKÇE Tehlikeyi ilk gören çalışandır; katılım ve koruma olmadan bildirim kültürü oluşmaz ve riskler görünmez kalır.	6331 m.13, m.18, m.20 · ILO C155
S-05 Güncel risk değerlendirmesi HÜKÜM Her tesis, faaliyet ve ekipman için yazılı risk değerlendirmesi bulunur; tehlike sınıfına göre periyodik olarak ve her değişiklik, kaza veya yeni tehlikede yenilenir; risk değerlendirmesi yapılmamış faaliyet başlatılmaz.	GEREKÇE Değerlendirilmemiş tehlike yönetilemez; güncelliğini yitirmiş değerlendirme yanlış güven verir ve yasal koruma sağlamaz.	6331 m.10 · Risk Değ. Yön. m.12 · IL-K04-1

IK-PL-08 · v1.0 · İlkeler I

Şekil 6 İş sağlığı ve güvenliği ilkeleri I — S-01...S-05: hüküm, gerekçe ve kaynak

İş Sağlığı ve Güvenliği İlkeleri II

Hüküm · gerekçe · kaynak — her tesis, faaliyet, ekipman ve kararda bağlayıcı; istisna verilmez

S-06 Sağlık gözetimi ve sağlık verisinin ayrılığı HÜKÜM Her çalışan işe girişte, iş değişikliğinde, işe dönüşte ve tehlike sınıfına göre periyodik olarak sağlık gözetimine alınır; işe uygunluk raporu olmadan işe başlatılmaz; sağlık verisi işyeri hekimi sorumluluğunda, özlük dosyasından ayrı ve kısıtlı erişimle tutulur.	GEREKÇE Sağlık gözetimi meslek hastalığını erken yakalar ve işe uygunluğu güvence altına alır; sağlık verisinin ayrılığı hem yasal zorunluluk hem de güvenin ön koşuludur.	6331 m.15 · KVKK m.6 · IL-K04-2
S-07 Yetkinlik ve yetkilendirme HÜKÜM Hiç kimse eğitimi, belgesi ve yazılı yetkilendirmesi olmadan tehlikeli iş yapmaz veya iş ekipmanı kullanmaz; zorunlu İSG eğitimi tamamlanma hedefi %100'dür; eğitimin planlanması ve kaydı IK-PL-07'ye tabidir.	GEREKÇE Kazaların önemli bölümü yetkinlik ve yetkilendirme eksikliğinden kaynaklanır; belge ve eğitim, ekipman kullanımının ön koşuludur.	6331 m.17 · KN-56 · IK-PL-07
S-08 Olaydan öğrenme ve şeffaf bildirim HÜKÜM Her iş kazası, meslek hastalığı şüphesi ve ramak kala olayı kaydedilir, yasal sürede bildirilir ve kök nedeniyle araştırılır; bildirim suçlama aracı değil öğrenme aracıdır; olayı gizlemek veya kaydı tahrif etmek ağır ihlaldir.	GEREKÇE Bildirilmeyen ramak kala yarının kazasıdır; kök neden analizi tekrarı önler; geç bildirim idari para cezası ve rücu riski doğurur.	6331 m.14 · KN-58 · ISO 45001 10.2
S-09 Yüklenici ve ziyaretçi uyumu HÜKÜM Şirket sahasında çalışan her yüklenici ve alt işveren Şirketin İSG kurallarına tabidir; koordinasyon yükümlülüğü Şirkete aittir; İSG uyumu belgelenmemiş yüklenici sahaya alınmaz; ziyaretçiler refakatle ve bilgilendirmeyle sahaya girer.	GEREKÇE Yüklenici kazası Şirketin kazasıdır; hukuki sorumluluk ve itibar etkisi devredilemez; koordinasyon eksikliği en sık kaza nedenlerindendir.	6331 m.4, m.23 · IK-PR-03
S-10 Ölçme ve sürekli iyileştirme HÜKÜM İSG performansı öncü ve gecikmeli göstergelerle aylık ölçülür, İSG Kurulunda görüşülür ve Yönetim Kuruluna yıllık raporlanır; yıllık İSG planı hedef, aksiyon ve kaynak içerir; iyi olma hâli uygulamaları planın parçasıdır.	GEREKÇE Ölçülmeyen İSG performansı yönetilemez; öncü göstergeler kazadan önce müdahale imkânı verir; yıllık plan taahhüdü kaynağa bağlıdır.	ISO 45001 9–10 · KPI-42 · IL-X-06

IK-PL-08 · v1.0 · İlkeler II

Şekil 7 İş sağlığı ve güvenliği ilkeleri II — S-06...S-10: hüküm, gerekçe ve kaynak

S-01 Önleme önceliği

Hüküm. Şirket, sağlık ve güvenliği üretim, maliyet ve termin önceliklerinin üstünde tutar; güvenli yapılamayan iş yapılmaz; tehlike kaynağında ortadan kaldırılır, kaldırılamıyorsa kontrol hiyerarşisi sırasıyla azaltılır.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Kazanın maliyeti önlemin maliyetinden her zaman yüksektir; önleme önceliği, sahadaki her kararın ölçüsüdür ve üretim baskısıyla aşılamaz. Bu ilke 6331 m.4, m.5 · ISO 45001 5.2 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-02 Yasal uyum asgari standarttır

Hüküm. Mevzuat Şirket için asgari eşiktir; Şirket standardı mevzuatın altına inemez, mevzuatın üstüne çıkabilir; yasal yükümlülükler uyum takvimiyle izlenir ve süresinde yerine getirilir.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Yasal asgarinin altında kalmak idari yaptırım, rücu ve cezai sorumluluk doğurur; asgarinin üstü ise güvenlik kültürünün ölçüsüdür. Bu ilke 6331 · KN-03 · IL-X-08 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-03 İşveren sorumluluğu ve yönetim taahhüdü

Hüküm. İşveren sorumluluğu devredilemez; Yönetim Kurulu ve Genel Müdür kaynak tahsis eder ve sahada görünür liderlik gösterir; her yöneticinin İSG sorumluluğu görev tanımında ve hedef kartında yazılıdır.

Gerekçe ve uygulama sonucu. İSG profesyonellerinin görevlendirilmesi işverenin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz; sahada liderlik, kuralların uygulanmasının en güçlü belirleyicisidir. Bu ilke 6331 m.4 · ISO 45001 5.1 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-04 Çalışan katılımı ve çalışmaktan kaçınma hakkı

Hüküm. Çalışanlar temsilcileri ve İSG Kurulu aracılığıyla karara katılır; ciddi ve yakın tehlike hâlinde çalışmaktan kaçınma hakkı korunur; bu hakkı kullanan çalışan aleyhine hiçbir işlem yapılmaz.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Tehlikeyi ilk gören çalışandır; katılım ve koruma olmadan bildirim kültürü oluşmaz ve riskler görünmez kalır. Bu ilke 6331 m.13, m.18, m.20 · ILO C155 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-05 Güncel risk değerlendirmesi

Hüküm. Her tesis, faaliyet ve ekipman için yazılı risk değerlendirmesi bulunur; tehlike sınıfına göre periyodik olarak ve her değişiklik, kaza veya yeni tehlikede yenilenir; risk değerlendirmesi yapılmamış faaliyet başlatılmaz.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Değerlendirilmemiş tehlike yönetilemez; güncelliğini yitirmiş değerlendirme yanlış güven verir ve yasal koruma sağlamaz. Bu ilke 6331 m.10 · Risk Değ. Yön. m.12 · IL-K04-1 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-06 Sağlık gözetimi ve sağlık verisinin ayrılığı

Hüküm. Her çalışan işe girişte, iş değişikliğinde, işe dönüşte ve tehlike sınıfına göre periyodik olarak sağlık gözetimine alınır; işe uygunluk raporu olmadan işe başlatılmaz; sağlık verisi işyeri hekimi sorumluluğunda, özlük dosyasından ayrı ve kısıtlı erişimle tutulur.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Sağlık gözetimi meslek hastalığını erken yakalar ve işe uygunluğu güvence altına alır; sağlık verisinin ayrılığı hem yasal zorunluluk hem de güvenin ön koşuludur. Bu ilke 6331 m.15 · KVKK m.6 · IL-K04-2 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-07 Yetkinlik ve yetkilendirme

Hüküm. Hiç kimse eğitimi, belgesi ve yazılı yetkilendirmesi olmadan tehlikeli iş yapmaz veya iş ekipmanı kullanmaz; zorunlu İSG eğitimi tamamlanma hedefi %100'dür; eğitimin planlanması ve kaydı IK-PL-07'ye tabidir.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Kazaların önemli bölümü yetkinlik ve yetkilendirme eksikliğinden kaynaklanır; belge ve eğitim, ekipman kullanımının ön koşuludur. Bu ilke 6331 m.17 · KN-56 · IK-PL-07 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-08 Olaydan öğrenme ve şeffaf bildirim

Hüküm. Her iş kazası, meslek hastalığı şüphesi ve ramak kala olayı kaydedilir, yasal sürede bildirilir ve kök nedeniyle araştırılır; bildirim suçlama aracı değil öğrenme aracıdır; olayı gizlemek veya kaydı tahrif etmek ağır ihlaldir.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Bildirilmeyen ramak kala yarının kazasıdır; kök neden analizi tekrarı önler; geç bildirim idari para cezası ve rücu riski doğurur. Bu ilke 6331 m.14 · KN-58 · ISO 45001 10.2 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-09 Yüklenici ve ziyaretçi uyumu

Hüküm. Şirket sahasında çalışan her yüklenici ve alt işveren Şirketin İSG kurallarına tabidir; koordinasyon yükümlülüğü Şirkete aittir; İSG uyumu belgelenmemiş yüklenici sahaya alınmaz; ziyaretçiler refakatle ve bilgilendirmeyeyle sahaya girer.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Yüklenici kazası Şirketin kazasıdır; hukuki sorumluluk ve itibar etkisi devredilemez; koordinasyon eksikliği en sık kaza nedenlerindendir. Bu ilke 6331 m.4, m.23 · IK-PR-03 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

S-10 Ölçme ve sürekli iyileştirme

Hüküm. İSG performansı öncü ve gecikmeli göstergelerle aylık ölçülür, İSG Kurulunda görüşülür ve Yönetim Kuruluna yıllık raporlanır; yıllık İSG planı hedef, aksiyon ve kaynak içerir; iyi olma hâli uygulamaları planın parçasıdır.

Gerekçe ve uygulama sonucu. Ölçülmeyen İSG performansı yönetilemez; öncü göstergeler kazadan önce müdahale imkânı verir; yıllık plan taahhüdü kaynağa bağlar. Bu ilke ISO 45001 9–10 · KPI-42 · IL-X-06 referansına dayanır; Bölüm 7'deki uygulama esaslarında kural, kayıt veya kontrol noktası olarak somutlaşır ve ilkeye aykırı her uygulama Bölüm 8 anlamında istisna değil Bölüm 9 anlamında ihlaldir.

5.2 Alt süreç ilkeleri

Aşağıdaki ilkeler K.04 alt sürecine ve sınır alt süreç J.02'ye özgüdür; Evren'in IL-K04 ve IL-J02 ilke envanteriyle birebirdir ve ilgili kontrol noktalarıyla izlenir. J.02 ilkelerinin uygulanması IK-PL-07'ye tabidir; bu politika eğitimin teknik içeriğini ve tehlikeli işe başlatma koşulunu bağlar.

Yönetişim İlkeleri

Politikanın doğrudan düzenlediği K.04 alt sürecine ve sınır alt süreç J.02'ye özgü ilkeler — alt süreç başına iki ilke

K.04 İş sağlığı, güvenliği ve iyi olma hâli IL-K04-1 6331 s.K. m.10, m.14, m.15 İSG risk değerlendirmesi güncel tutulur; periyodik sağlık muayeneleri takvimlidir; iş kazaları yasal sürede bildirilir.	IL-K04-2 KVKK m.6 · 6331 s.K. Sağlık verisi işyeri hekimi sorumluluğunda, özlük dosyasından ayrı ve kısıtlı erişimle tutulur.
J.02 Zorunlu eğitimler — sınır alt süreç (IK-PL-07) IL-J02-1 6331 s.K. m.17 · KVKK m.12 Zorunlu eğitim matrisi çalışan grubu ve periyot bazında yazılıdır; tamamlanma oranı aylık izlenir ve %100 hedeflidir.	IL-J02-2 6331 s.K. · Yönetmelik Eğitim kayıtları (katılım, içerik, süre, eğitmen, değerlendirme) denetime hazır biçimde saklanır.

IK-PL-08 · v1.0 · Yönetişim ilkeleri

Şekil 8 Alt süreç ilkeleri — K.04 ve sınır alt süreç J.02, dört ilke

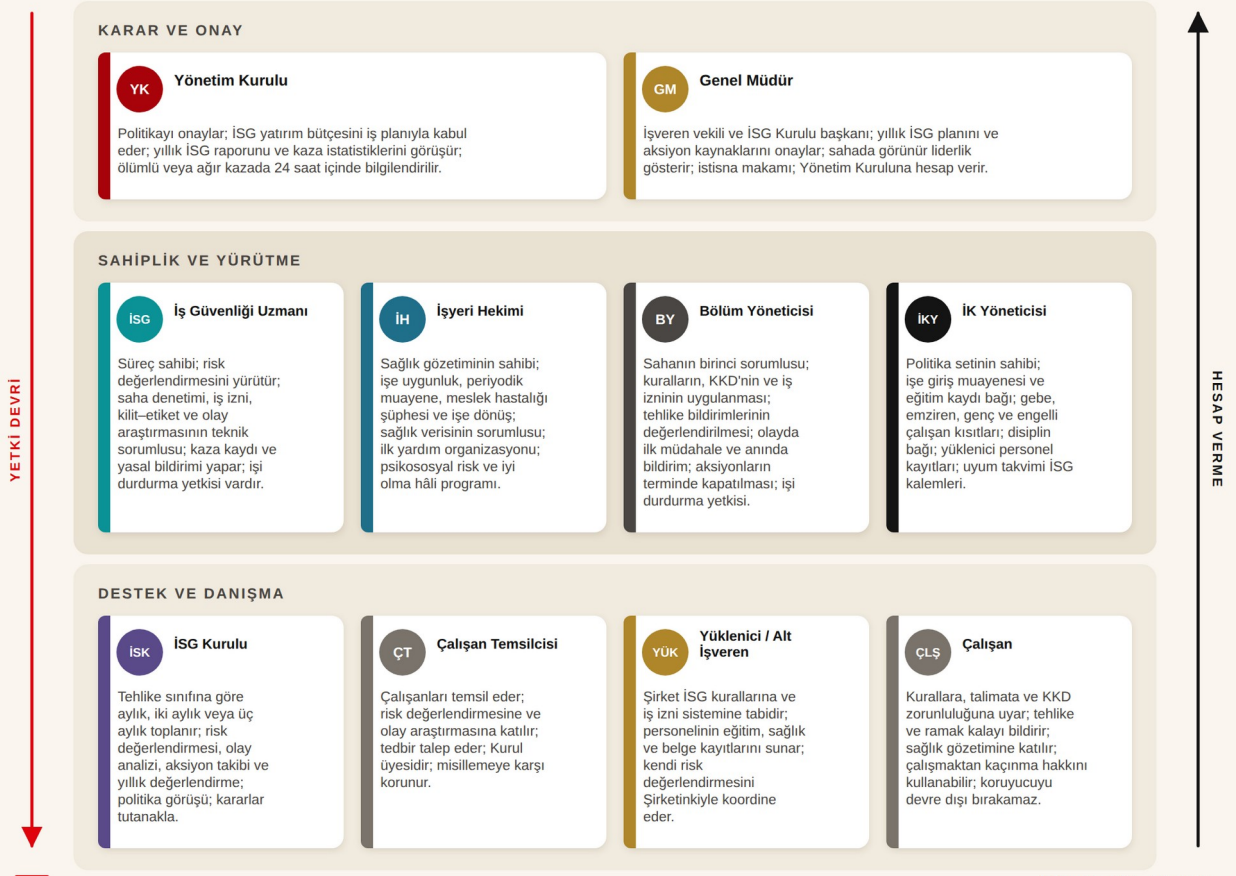
Risk değerlendirmesi günceldir ve her değişiklikte yenilenir; periyodik sağlık muayeneleri takvimlidir ve tamamlanma izlenir; iş kazaları yasal sürede bildirilir; sağlık verisi işyeri hekimi sorumluluğunda, özlük dosyasından ayrı ve kısıtlı erişimle tutulur; zorunlu eğitim matrisi yazılıdır, tamamlanma %100 hedeflidir ve kayıtlar denetime hazırdır.

6 Roller ve sorumluluklar

İSG yönetişimi IK-PL-01'deki üç katmanlı yapıyı izler; ağırlık merkezi sahadır: Bölüm Yöneticisi sahanın birinci sorumlusudur, İş Güvenliğı Uzmanı ve İşyeri Hekimi rehberlik eder, denetler ve gerektiğinde işi durdurur, İSG Kurulu katılımı ve izlemeyi sağlar. Genel Müdür işveren vekili ve Kurul başkanı olarak kaynağı ve planı onaylar; Yönetim Kurulu politikayı onaylar, bütçeyi kabul eder ve yıllık raporu görüşür. İşveren sorumluluğı, İSG profesyonellerinin görevlendirilmesiyle veya hizmetin ortak sağlık ve güvenlik biriminden alınmasıyla ortadan kalkmaz.

Yönetişim Haritası

Üç katman · on rol · işveren sorumluluğı devredilemez, yönetici sahanın birinci sorumlusudur, İSG profesyonelleri rehberlik eder ve durdurma yetkisi taşır

IK-PL-08 · v1.0 · Yönetişim

Şekil 9 Yönetişim haritası — üç katman, on rol ve sorumluluk akışı

Yönetim Kurulu politikayı onaylar, İSG yatırım bütçesini iş planıyla kabul eder, yıllık İSG raporunu ve kaza istatistiklerini görüşür ve ölümlü veya ağır kazada 24 saat içinde bilgilendirilir. Genel Müdür yıllık İSG planını ve aksiyon kaynaklarını onaylar, sahada görünür liderlik gösterir, istisna makamıdır ve Yönetim Kuruluna hesap verir. İş Güvenliğı Uzmanı süreç sahibidir: risk değerlendirmesini yürütür, saha denetimi, iş izni, kilit-etiket ve olay araştırmasının teknik sorumlusudur, kaza kaydını ve yasal bildirimi yapar. İşyeri Hekimi sağlık gözetiminin, işe uygunluğun, meslek hastalığı şüphesinin, işe dönüşün, sağlık verisinin ve iyi olma hâli programının sahibidir.

Bölüm Yöneticisi kuralların, kişisel koruyucu donanımın ve iş izninin uygulanmasından, tehlike bildirimlerinin değerlendirilmesinden, olayda ilk müdahale ve anında bildirimden ve aksiyonların teriminde kapatılmasından sorumludur; bu görevler görev tanımının ve hedef kartının parçasıdır. İK Yöneticisi politika setinin sahibidir; işe giriş muayenesi ve eğitim kaydı bağını, gebe, emziren, genç ve engelli çalışan kısıtlarını, disiplin bağını ve yüklenici personel kayıtlarını yönetir. İSG Kurulu tehlike sınıfına göre toplanır, risk değerlendirmesini, olay analizini ve aksiyon takibini görüşür ve politikaya görüş verir. Çalışan temsilcisi risk değerlendirmesine ve olay araştırmasına katılır ve tedbir talep eder. Yüklenici Şirket kurallarına ve iş izni sistemine tabidir. Çalışan kurallara ve KKD zorunluluğuna uyar, tehlikeyi ve ramak kalayı bildirir, sağlık gözetimine katılır ve çalışmaktan kaçınma hakkını kullanabilir.

RACI Matrisi

A hesap veren · R sorumlu · C danışılan · I bilgilendirilen — her satırda tek A

	YK	GM	İSG	İH	BY	İKY	İSK	ÇT	ÇLŞ
K.04 Risk değerlendirmesi ve kontrol tedbirleri	I	A	R	R	R		C	C	C
K.04 Sağlık gözetimi ve işe uygunluk		A	C	R	C	R			R
K.04 Olay kaydı, yasal bildirim ve kök neden	I	A	R	C	R	C	I	C	
K.04 Acil durum hazırlığı ve tatbikat		A	R	C	R		I		R
K.04 Yüklenici ve ziyaretçi uyumu		A	R		R	C		I	
J.02 Zorunlu İSG eğitimleri (sınır)			R	R	C	A			R
— Yıllık İSG planı ve Yönetim Kurulu raporu	I	A	R	R		C	C		

A Hesap veren **R** Sorumlu **C** Danışılan **I** Bilgilendirilen

İK-PL-08 · v1.0 · RACI

Şekil 10 RACI matrisi — risk değerlendirmesi, sağlık gözetimi, olay yönetimi, acil durum, yüklenici uyumu, zorunlu eğitim ve yıllık plan

RACI matrisinde her satırda tek bir hesap veren (A) bulunur. Risk değerlendirmesi, olay yönetimi, acil durum, yüklenici uyumu ve yıllık planda hesap veren Genel Müdüdür; sorumlu İş Güvenliği Uzmanı ve Bölüm Yöneticisi, sağlık gözetiminde İşyeri Hekimi ve İK Yöneticisidir. Zorunlu İSG eğitimlerinde hesap veren İK-PL-07 uyarınca İK Yöneticisi, sorumlu İSG profesyonelleridir. Çalışan temsilcisi risk değerlendirmesi ve olay araştırmasında danışılan roledir; Yönetim Kurulu risk, olay ve yıllık planda bilgilendirilir. Bu politikadaki matris yönetim düzeyinde bağlayıcıdır; ekipman ve faaliyet bazlı görevlendirmeler risk değerlendirme raporunda ve iş izni sisteminde yazılıdır.

7 Uygulama esasları

Uygulama esasları sekiz alt bölümde düzenlenir: kontrol hiyerarşisi, tekstil tehlike haritası, risk yönetimi döngüsü ve iş izni sistemi, kaza, meslek hastalığı ve ramak kala akışı, sağlık gözetimi ve sağlık verisi, kaza göstergeleri ve raporlama, acil durum hazırlığı, yüklenici ve ziyaretçi uyumu ile iyi olma hâli ve yıllık takvim, kontrol noktaları ve göstergeler. Risk değerlendirme raporu, acil durum planı, sağlık gözetimi takvimi ve İSG Kurulu iç yönergesi bu esasları tesis düzeyinde ayrıntılandırır.

7.1 Kontrol hiyerarşisi

Kontrol Hiyerarşisi

Beş kademe · en dar tepe kişisel koruyucu donanım (son çare) · en geniş taban tehlikenin ortadan kaldırılması (birinci öncelik) · üst kademe uygulanıyorsa gerekçesi risk değerlendirmesinde yazılır

IK-PL-08 · v1.0 · Kontrol hiyerarşisi

Şekil 11 Kontrol hiyerarşisi — beş kademe, sahip ve kural

Her risk için kontrol hiyerarşisinin en üst uygulanabilir kademesi seçilir: tehlikenin ortadan kaldırılması birinci önceliklidir; kaldırılamıyorsa ikame, mühendislik kontrolü ve idari kontrol sırasıyla uygulanır; kişisel koruyucu donanım son çaredir ve tek başına kontrol sayılmaz. Üst kademe uygulanıyorsa gerekçesi risk değerlendirmesinde yazılır. Yeni tesis, hat, ekipman, kimyasal ve süreç kararlarında İş Güvenliği Uzmanının görüşü satın alma ve devreye alma öncesinde alınır; güvenlik bilgi formu olmayan kimyasal ve CE uygunluğu olmayan ekipman veya koruyucu donanım sahaya girmez. Makine koruyucusu devre dışı bırakılamaz; enerjili bakım ve müdahale kilit-etiket altında yürütülür; koruyucu ve kilit-etiket ihlali Bölüm 9 anlamında ağır ihlaldir.

7.2 Tekstil tehlike haritası

Tekstil Tehlike Haritası

Sekiz tehlike kategorisi · alan · zorunlu kontrol demeti · risk düzeyi — kategori listesi risk değerlendirmesinin çerçevesidir; tesise özgü tehlikeler değerlendirilmede ayrıca yer alır

T1 Makine ve hareketli aksam Alan: dokuma, örme, dikim, kesim, ram, kalender, sanfor · Yaralanma türü: sıkışma, kesik, kapılma Koruyucu ve acil durdurma; kilit-etiket; dar giysi, saç ve takı kuralı; kesimde zincir eldiven; periyodik makine kontrolü; koruyucusuz makine çalıştırılmaz.	YÜKSEK
T2 Kimyasal maruziyet Alan: boyahane, apre, laboratuvar, kimyasal depo · Maddeler: boyar madde, asit-baz, peroksit, çözücü Güvenlik bilgi formu; kapalı sistem ve yerel havalandırma; göz duşu ve dökülme kiti; uygun KKD; ortam ölçümü; etiketsiz kimyasal sahaya girmez.	YÜKSEK
T3 Yangın ve patlama Alan: iplik ve kumaş depoları, toz birikimi, kimyasal depo, kazan dairesi, doğal gaz hattı Sıcak iş izni; toz temizliği planı; patlayıcı ortam değerlendirmesi; algılama ve söndürme sistemleri; tahliye yolları; yıllık tatbikat.	YÜKSEK
T4 Gürültü ve titreşim Alan: dokuma ve örme salonları, kompresör, jeneratör · Sınır: 85 dB(A) eylem değeri İş hijyeni ölçümü; mühendislik izolasyonu; maruziyet süresi yönetimi; kulak koruyucu; odyometri; işaretleme ve zorunlu bölge tanımı.	ORTA
T5 Toz ve solunum Alan: iplik, açma-harman, dokuma, kesim · Maddeler: pamuk ve lif tozu, boyar toz Merkezi toz toplama ve havalandırma; ıslak temizlik; solunum koruyucu; solunum fonksiyon testi; bisinosis gözetimi.	ORTA
T6 Ergonomi ve psikososyal yük Alan: dikim, kalite kontrol, paketleme, el ile kaldırma; vardiya ve sezon yoğunluğu İş istasyonu tasarımı; rotasyon ve mola düzeni; kaldırma sınırı ve yardımcı ekipman; psikososyal risk değerlendirmesi (ISO 45003); destek programı.	ORTA
T7 Termal stres, buhar ve basınçlı sistemler Alan: kazan dairesi, ram, buhar hatları, otoklav, yaz dönemi salonlar Basınçlı kap ve kazan periyodik kontrolü; yetkili operatör; sıcaklık ve nem yönetimi; su ve dinlenme düzeni; yalıtım ve işaretleme.	YÜKSEK
T8 Forklift, depolama ve yüksekte çalışma Alan: depo, raf sistemleri, yükleme rampası, çatı ve bakım noktaları Yaya-araç ayırımı; operatör belgesi; raf ve kaldırma ekipmanı muayenesi; yüksekte çalışma izni; düşme durdurma; hız ve görüş kuralları.	YÜKSEK

IK-PL-08 · v1.0 · Tehlike haritası

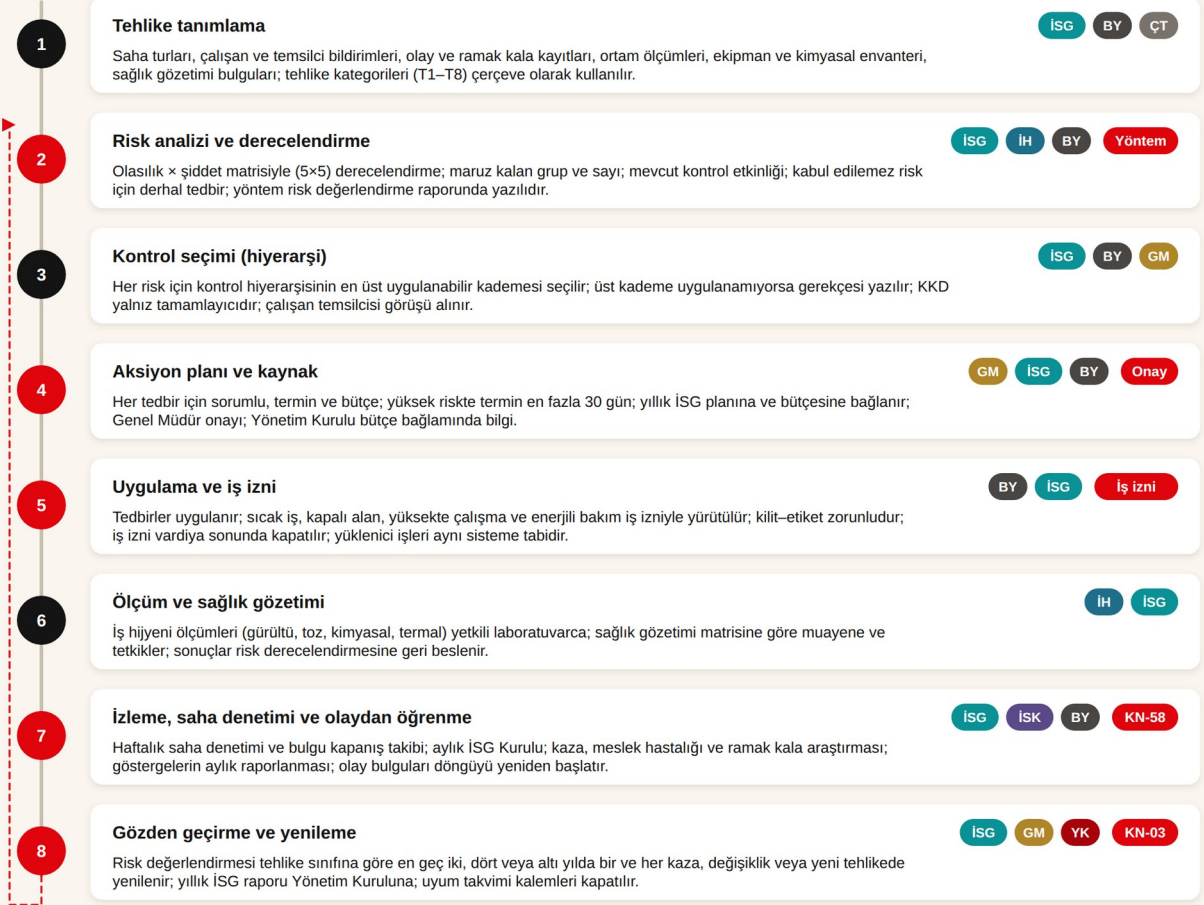
Şekil 12 Tekstil tehlike haritası — sekiz kategori, alan, zorunlu kontrol demeti ve risk düzeyi

Sekiz tehlike kategorisi risk değerlendirmesinin çerçevesidir: makine ve hareketli aksam, kimyasal maruziyet, yangın ve patlama, gürültü ve titreşim, toz ve solunum, ergonomi ve psikososyal yük, termal stres, buhar ve basınçlı sistemler ile forklift, depolama ve yüksekte çalışma. Her kategori için zorunlu kontrol demeti politikada bağlanır; tesise özgü tehlikeler ve ölçüm sonuçları risk değerlendirme raporunda ayrıca yer alır. Yüksek risk düzeyindeki kategorilerde iş izni sistemi, periyodik kontrol ve maruziyet ölçümü zorunludur; orta düzeydeki kategorilerde ölçüm, sağlık gözetimi ve idari kontrol birlikte uygulanır. Kategori listesi yıllık risk değerlendirmesi yenilemesinde İSG Kurulunda gözden geçirilir.

7.3 Risk yönetimi döngüsü ve iş izni sistemi

Risk Yönetimi Döngüsü

Sekiz adım · sorumlu · kırmızı rozet = kontrol noktası · tehlike tanımlamadan yenilemeye; her olay ve değişiklik döngüyü yeniden başlatır

IK-PL-08 · v1.0 · Risk döngüsü

Şekil 13 Risk yönetimi döngüsü — sekiz adım, sorumlu ve kontrol noktası

Risk yönetimi sekiz adımlı bir döngüdür: tehlike tanımlama, olasılık × şiddet matrisiyle risk analizi ve derecelendirme, kontrol hiyerarşisine göre kontrol seçimi, sorumlu, termin ve bütçe içeren aksiyon planı, iş izniyle uygulama, ölçüm ve sağlık gözetimi, saha denetimi ve olaydan öğrenme ile gözden geçirme ve yenileme. Risk değerlendirmesi İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi, Bölüm Yöneticileri ve çalışan temsilcilerinden oluşan ekiple yapılır; tehlike sınıfına göre en geç iki, dört veya altı yılda bir ve her kaza, meslek hastalığı, ramak kala, tesis, ekipman, kimyasal veya süreç değişikliğinde yenilenir. Kabul edilemez risk için derhal tedbir alınır; yüksek riskte aksiyon terminini en fazla 30 gündür; risk değerlendirmesi yapılmamış faaliyet başlatılmaz.

İş izni sistemi sıcak iş, kapalı alan, yüksekte çalışma, enerjili bakım, kimyasal tank temizliği ve yüklenici işleri için zorunludur. İş izni yazılı ön koşulları (izolasyon, ölçüm, gözcü, KKD, acil durum düzeni), süre sınırını (kural olarak bir vardiya, en fazla 24 saat), yetkili onayı ve kapanışı içerir; iş izni Bölüm Yöneticisi tarafından verilir ve İş Güvenliği Uzmanınca denetlenir. Kilit-etiket, enerjili her bakım ve müdahalede zorunludur; kilit yalnızca takan kişi tarafından kaldırılır. Haftalık saha denetimi bulguları terminli aksiyona bağlanır; kapanış oranı aylık raporlanır.

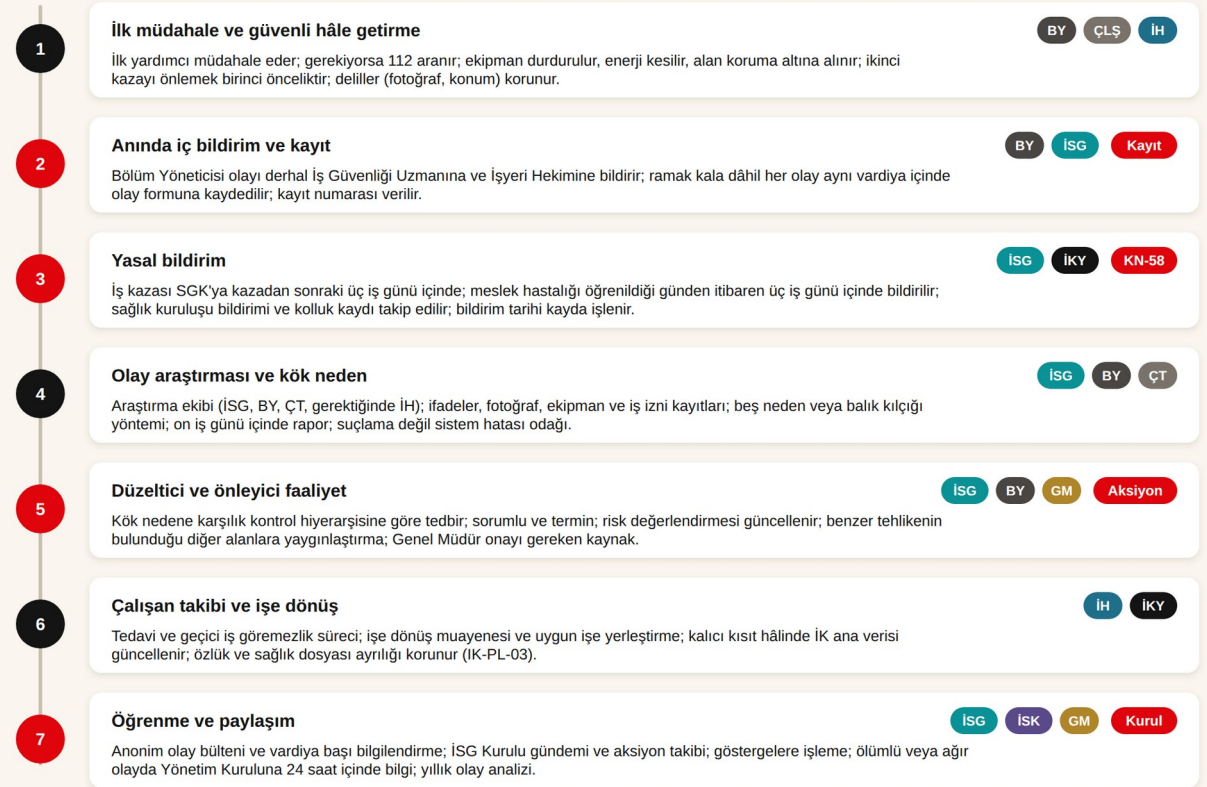
HÜKÜM

Ciddi ve yakın tehlike hâlinde iş durdurulur. İş Güvenliği Uzmanı ve Bölüm Yöneticisi işi durdurma yetkisine sahiptir; çalışan çalışmaktan kaçınma hakkını kullanabilir; yeniden başlatma İş Güvenliği Uzmanının yazılı onayıyla olur. Durdurma kararı ve gerekçesi kayda geçer; durdurma nedeniyle çalışan aleyhine işlem yapılamaz.

7.4 Kaza, meslek hastalığı ve ramak kala akışı

Kaza, Meslek Hastalığı ve Ramak Kala Akışı

İlk müdahaleden öğrenmeye · yedi adım · SGK bildirim kazadan sonraki üç iş günü (KN-58) · kök neden analizi on iş günü · bildirim suçlama aracı değildir

IK-PL-08 · v1.0 · Olay akışı

Şekil 14 Kaza, meslek hastalığı ve ramak kala akışı — yedi adım, yasal bildirim ve kök neden

Her iş kazası, meslek hastalığı şüphesi ve ramak kala olayı aynı disiplinle yönetilir: ilk müdahale ve alanın güvenli hâle getirilmesi, Bölüm Yöneticisinin İş Güvenliği Uzmanına ve İşyeri Hekimine anında bildirim ve aynı vardiya içinde olay kaydı, iş kazasının SGK'ya kazadan sonraki üç iş günü, meslek hastalığının öğrenildiği günden itibaren üç iş günü içinde bildirim (KN-58), on iş günü içinde kök neden analizi, düzeltici ve önleyici faaliyet, çalışanın işe dönüş takibi ile öğrenme ve paylaşım. Olay araştırması suçlama değil sistem hatası odaklıdır ve çalışan temsilcisinin katılımıyla yürütülür; bulgular benzer tehlikenin bulunduğu diğer alanlara yaygınlaştırılır ve risk değerlendirmesi güncellenir.

Ölümlü, uzuv kaybına yol açan veya üçten fazla çalışana etkileyen kaza Genel Müdür tarafından 24 saat içinde Yönetim Kuruluna bildirilir; Hukuk Müşavirliği ve sigorta bildirim aynı süre içinde yapılır. Ramak kala bildirim teşvik edilir; bildirim sayısı öncü gösterge olarak izlenir ve bildirimde bulunan çalışan misillemeye karşı korunur. Olay kayıtları kişisel veri içerir; erişim görev gereği ilkesiyle sınırlıdır ve saklama IK-PL-03'e tabidir; anonim olay bülteni vardiya başı bilgilendirmelerde paylaşılır.

7.5 Sağlık gözetimi ve sağlık verisi

Sağlık Gözetimi Matrisi

Çalışan grubu × muayene ve tetkik · zorunlu · işyeri hekimi kararı — gerekmez · periyot tehlike sınıfına göre: az tehlikeli 5 yıl · tehlikeli 3 yıl · çok tehlikeli 1 yıl

ÇALIŞAN GRUBU	MUAYENE VE TETKİK					
	İşe giriş	Periyodik	Odyometri	Solunum (SFT)	Kan · idrar	Göz · ergonomi
Boyahane · apre · laboratuvar	·	·	○	·	·	○
Dokuma · örme salonları	·	·	·	·	—	○
Konfeksiyon · dikim · kesim	·	·	○	○	—	·
İplik · depo · toz maruziyeti	·	·	○	·	—	—
Forklift · kaldırma operatörü	·	·	○	—	○	·
Bakım · kazan · basınçlı kap	·	·	·	○	○	○
Gece vardiyası çalışanları	·	·	○	○	○	○
Ofis ve idari personel	·	·	—	—	—	·

İşe giriş muayenesi işe başlamadan önce ve işe uygunluk raporuyla sonuçlanır (İK-PR-06); iş değişikliğinde ve kaza veya uzun rapor sonrası işe dönüşte tekrarlanır. Gece çalışanları en geç iki yılda bir sağlık kontrolünden geçer (İş K. m.69). Gebe ve emziren çalışanlar, on sekiz yaşından küçükler ve engelli çalışanlar için işyeri hekimi kısıt listesi düzenler; kısıtlar İK ana verisine işlenir (İK-PR-07). Tetkik içeriği ve periyodu işyeri hekiminin ortam ölçümlerine göre belirlenir; matris yıllık sağlık gözetimi takviminin çerçevesidir.

İK-PL-08 · v1.0 · Sağlık gözetimi

Şekil 15 Sağlık gözetimi matrisi — çalışan grubu × muayene ve tetkik

Her çalışan işe başlamadan önce işe giriş muayenesine alınır ve işe uygunluk raporu olmadan işe başlatılmaz; iş değişikliğinde, kaza veya uzun rapor sonrası işe dönüşte muayene tekrarlanır; periyodik muayene tehlike sınıfına göre en geç bir, üç veya beş yılda bir yapılır; gece çalışanları en geç iki yılda bir sağlık kontrolünden geçer. Tetkik içeriği (odyometri, solunum fonksiyon testi, kan ve idrar tahlili, göz ve ergonomi değerlendirmesi) çalışan grubunun maruziyetine göre İşyeri Hekimince belirlenir; matris yıllık sağlık gözetimi takviminin çerçevesidir ve tamamlanma oranı aylık izlenir. Gebe, emziren, on sekiz yaşından küçük ve engelli çalışanlar için İşyeri Hekimi kısıt listesi düzenler; kısıtlar İK ana verisine işlenir ve vardiya planlamasında uygulanır.

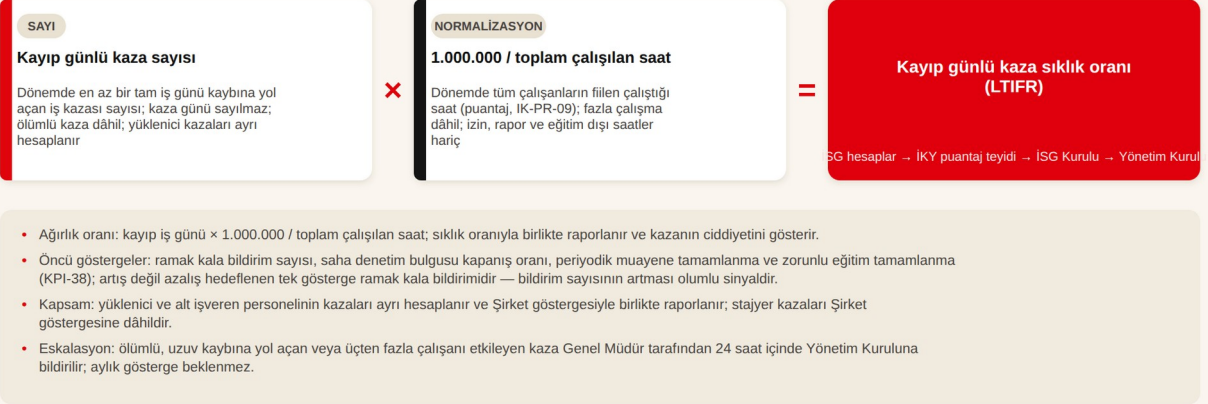
HÜKÜM

Sağlık verisi İşyeri Hekimi sorumluluğunda, özlük dosyasından ayrı ve kısıtlı erişimle tutulur (İL-K04-2, İL-X-07). İşverene ve yöneticiye yalnızca işe uygunluk sonucu ve kısıt bilgisi iletilir; tanı, tetkik sonucu ve tıbbi bilgi paylaşılmaz. Sağlık gözetimi kayıtları on beş yıl, kanserojen ve mutajen maruziyetinde kırk yıl saklanır; işten ayrılıştaki sağlık dosyası mevzuata göre devredilir (İK-PR-16).

7.6 Kaza göstergeleri ve raporlama

Kaza Göstergeleri Hesabı

KPI-42 kayıp günlük kaza sıklık oranı · aylık · İSG Kurulu gündemi · Yönetim Kurulu yıllık raporu · hedef sıfır

İK-PL-08 · v1.0 · Kaza göstergeleri

Şekil 16 Kaza göstergeleri hesabı — kayıp günlük kaza sıklık oranı ve tamamlayıcı göstergeler

İSG performansı öncü ve gecikmeli göstergelerle aylık ölçülür. Gecikmeli göstergeler kayıp günlük kaza sıklık oranı (KPI-42; kayıp günlük kaza × 1.000.000 / toplam çalışılan saat; hedef sıfır) ve ağırlık oranıdır; öncü göstergeler ramak kala bildirim sayısı, saha denetim bulgusu kapanış oranı, periyodik muayene tamamlanma ve zorunlu eğitim tamamlanmadır (KPI-38). Yüklenici kazaları ayrı hesaplanır ve Şirket göstergesiyle birlikte raporlanır. Göstergeler İş Güvenliği Uzmanınca hesaplanır, çalışılan saat İK Yöneticisince puantajdan teyit edilir, aylık İSG Kurulunda görüşülür ve yıllık İSG raporuyla Yönetim Kuruluna sunulur; ramak kala ve periyodik muayene göstergeleri yıllık İSG planının göstergeleridir ve Evren gösterge setini tamamlar.

7.7 Acil durum hazırlığı, yüklenici ve ziyaretçi uyumu, iyi olma hâli

Acil durum planı yangın, patlama, kimyasal dökülme, deprem, sel, sağlık acili ve sabotaj senaryolarını, müdahale, tahliye, yangın söndürme ve ilk yardım ekiplerini, toplanma alanlarını, iletişim ve tahliye düzenini kapsar; ekipler tehlike sınıfına göre çalışan sayısının onda biri esasıyla oluşturulur ve ilk yardımcı sayısı mevzuata göre belirlenir. Tahliye tatbikatı en az yılda bir, kimyasal dökülme ve yangın müdahale tatbikatları yıllık planla yapılır ve raporlanır; acil durum donanımı (algılama, söndürme, göz duşu, acil aydınlatma) aylık kontrol edilir. Vardiya düzeninde her vardiyada yeterli ekip ve ilk yardımcı bulunur.

Yüklenici ve alt işveren, sözleşme imzalanmadan önce İSG uyumunu belgeler (risk değerlendirmesi, eğitim ve sağlık kayıtları, ekipman belgeleri, sigorta); saha girişinde İSG oryantasyonu alır; Şirket kurallarına, iş izni sistemine ve denetimine tabidir; koordinasyon Bölüm Yöneticisi ve İş Güvenliği Uzmanınca sağlanır; uyumsuzluk sözleşme yaptırımı ve saha yasağı doğurur (İK-PR-03). Ziyaretçiler kayıt, bilgilendirme, gerekli KKD ve refakatle sahaya girer. İyi olma hâli programı psikososyal risk değerlendirmesini, ergonomi iyileştirmelerini, sağlık taramalarını, vardiya ve sezon yoğunluğu yönetimini ve destek kanallarını içerir; program yıllık İSG planının parçasıdır ve İşyeri Hekimi ile İK Yöneticisince yürütülür.

7.8 Yıllık takvim, kontrol noktaları ve göstergeler

Yıllık İSG Takvimi

Ay bazında sabit olaylar · sorumlu · kırmızı = Yönetim Kurulu gündemi

Oca	Yıllık İSG planı ve bütçesinin Genel Müdür onayı; İSG Kurulu yıllık değerlendirme raporu; politika gözden geçirmesi; Yönetim Kurulu gündemi	GM · İSG · İH
Şub	Zorunlu eğitim matrisinin İSG teknik güncellemesi (IK-PL-07); iş ekipmanı periyodik kontrol takviminin yayımı; KKD ihtiyaç listesi	İSG · İKY · BY
Mar	Bahar saha denetimi; acil durum planı ve ekiplerinin gözden geçirilmesi; ilk yardımcı sayısının tehlike sınıfına göre teyidi	İSG · İH · BY
Nis	İş hijyeni ölçümleri I. tur (gürültü, toz, kimyasal); KKD envanteri ve yenileme; yüklenici İSG belge kontrolü	İSG · BY
May	Gebe, emziren, genç ve engelli çalışan kısıt listesinin gözden geçirilmesi; yaz dönemi termal stres planı; psikososyal risk anketi	İH · İKY · BY
Haz	Yangın ve tahliye tatbikatı (yıllık zorunlu); tatbikat raporu; yüklenici İSG performans değerlendirmesi (IK-PR-03)	İSG · BY · İKY
Tem	Periyodik sağlık muayeneleri yoğun dönemi (çok tehlikeli sınıf yıllık); stajyer ve mevsimlik çalışan İSG oryantasyonu	İH · İKY
Ağu	Basınçlı kap, kazan ve kaldırma ekipmanı yıllık periyodik kontrolleri; elektrik tesisatı, topraklama ve paratoner ölçümü	İSG · BY
Eyl	İş hijyeni ölçümleri II. tur; odyometri ve solunum fonksiyon testi sonuçlarının değerlendirilmesi; ergonomi gözden geçirmesi	İSG · İH
Eki	Kimyasal envanter ve güvenlik bilgi formu güncellemesi; dökülme müdahale tatbikatı; kış hazırlığı (kazan, ısıtma, çatı)	İSG · BY
Kas	Risk değerlendirmesi yıllık gözden geçirme başlangıcı; yüklenici sözleşme yenilemelerinde İSG ekleri; yıllık olay ve ramak kala analizi	İSG · BY · ÇT
Ara	Risk değerlendirmesinin yenilenmesi ve onayı; kaza istatistiklerinin kapanışı; yıllık İSG raporu taslağı; Yönetim Kurulu gündemi hazırlığı	İSG · İH · GM

IK-PL-08 · v1.0 · Takvim

Şekil 17 Yıllık İSG takvimi — ay bazında sabit olaylar ve sorumlular

Güvence Haritası

Üç kontrol noktası (Evren 04_KONTROLLER) · iki Evren göstergesi (05_KPI) · iki yıllık İSG planı göstergesi

KONTROL NOKTALARI

KN-58 İş kazası yasal bildirim süresi kontrolü

Önleyici · Sıklık: Olay bazlı

Kanıt: Kaza bildirim kaydı (tarih); SGK bildirimi

İSG

KN-56 Zorunlu eğitim eksik listesi kontrolü

Tespit edici · Sıklık: Aylık

Kanıt: Tamamlanma raporu; yönetici bazlı eksik listesi

İSG

KN-03 Uyum takvimi izleme — İSG kalemleri

Önleyici · Sıklık: Aylık

Kanıt: İmzalı aylık uyum kontrol listesi (periyodik kontrol, ölçüm, muayene, Kurul)

İKY

GÖSTERGELER

KPI-42

Aylık

Kayıp günlük kaza sıklık oranı

Kayıp günlük kaza × 1.000.000 / toplam çalışılan saat

HEDEF 0 ↓

KPI-38

Aylık

Zorunlu eğitim tamamlanma oranı

Tamamlayan / zorunlu kapsamdaki çalışan

HEDEF %100 ↑

İSG-A

Aylık

Ramak kala bildirim sayısı (öncü)

Bildirilen ramak kala / ay; yıllık İSG planı göstergesi

HEDEF Plan hedefi ↑

İSG-B

Aylık

Periyodik muayene tamamlanma oranı

Süresinde muayene edilen / takvimde olan; yıllık İSG planı göstergesi

HEDEF %100 ↑

İK-PL-08 · v1.0 · Güvence

Şekil 18 Güvence haritası — üç kontrol noktası ve dört gösterge

Takvim, tek yıllık İK takviminin (İL-X-08) İSG katmanıdır; periyodik kontroller, ortam ölçümleri, muayeneler, tatbikatlar ve Kurul toplantıları uyum takviminde (KN-03) sahiplendirilir ve aylık imzalı kontrol listesiyle kapatılır. Politikanın işletildiğinin kanıtı üç kontrol noktası ve dört göstergedir; KN-58, KN-56 ve KN-03 ile KPI-42 ve KPI-38 tanım, sıklık ve kanıtıyla Evren'in 04_KONTROLLER ve 05_KPI sekmelerinden değiştirilmeden alınır; ramak kala bildirim sayısı ve periyodik muayene tamamlanma oranı yıllık İSG planının göstergeleridir. Kayıp günlük kaza sıklık oranı hedefi sıfırdır; her kaza gözden geçirme tetikleyicisidir.

8 İstisna ve sapma

İş sağlığı ve güvenliği ilkelerinden istisna yoktur. Bu bölümdeki istisna, iş izni koşullarının işe özgü uyarlanmasına, aksiyon terminlerinin telafi edici tedbirle ertelenmesine, periyodik kontrol ve ölçümlerin yasal sınır içinde ötelenmesine ve yüklenici için geçici çalışma koşullarına ilişkindir. İstisna üç kademede düzenlenir; kademe, sapmanın derinliğine, süresine ve risk düzeyine göre belirlenir; her istisna yazılı, telafi edici tedbirli ve süreli olarak kayıtlıdır.

İstisna Merdiveni

İSG ilkelerinden istisna yoktur · istisna yalnızca yöntem, takvim ve telafi edici tedbire ilişkindir · yasal asgarinin altına inen istisna yoktur

KADEME 3 YK	KAPSAM İSG yatırım bütçesinin yapısal değişikliği; tehlike sınıfı değişikliği sonrası yönetim modelinin değişmesi; kontrol hiyerarşisi kuralının veya olay eskalasyon eşliğinin değişmesi AZAMİ SÜRE Süresiz değil — karar / revizyon KAYIT YK kararı; politika revizyonu
KADEME 2 GM	KAPSAM Aksiyon planı terminin telafi edici tedbirle ertelenmesi; periyodik kontrol veya ölçümün yasal sınır içinde ötelenmesi; yüklenici için geçici çalışma koşulları; ölçüm takviminin değiştirilmesi AZAMİ SÜRE ≤ 90 gün KAYIT İstisna kaydı; İSG ve İH görüşü; telafi edici tedbir ve bitiş tarihi; İSG Kurulu bilgi; YK yıllık raporunda
KADEME 1 İSG	KAPSAM Standart iş izni koşullarının işe özgü uyarlanması; geçici alternatif KKD; planlı bakım için koruyucunun kilit-etiket altında geçici kaldırılması; saha denetim takviminin değiştirilmesi AZAMİ SÜRE 24 saat — iş izni süresi KAYIT İş izni kaydı; risk değerlendirmesi notu; vardiya sonunda kapanış; BY imzası

İK-PL-08 · v1.0 · İstisna

Şekil 19 İstisna merdiveni — üç kademe: makam, kapsam, süre ve kayıt

- İSG ilkelerinden (S-01...S-10) hiçbir makam istisna veremez; yasal asgarinin altına inen, koruyucuyu kalıcı olarak devre dışı bırakan veya risk değerlendirmesi yapılmamış faaliyete izin veren istisna verilemez.
- Yazılı olmayan istisna yoktur; her istisna telafi edici tedbir, bitiş tarihi ve sorumlu içerir; telafi edici tedbir tanımlanmadan istisna verilemez.
- Ciddi ve yakın tehlike hâlinde istisna değil durdurma uygulanır; İş Güvenliği Uzmanı ve Bölüm Yöneticisi işi durdurma yetkisine sahiptir; yeniden başlatma İş Güvenliği Uzmanının yazılı onayıyla olur.
- Gebe, emziren, on sekiz yaşından küçük ve engelli çalışanlara ilişkin yasal kısıtlar ile işe uygunluk raporu şartı istisna konusu değildir.
- Açık istisnalar aylık İSG Kurulu gündeminin ve yıllık İSG raporunun sabit bölümüdür; süresi dolan istisna kendiliğinden sona erer.

HÜKÜM

Yasal asgarinin altına inen, makine koruyucusunu kalıcı olarak devre dışı bırakan, risk değerlendirmesi yapılmamış faaliyete izin veren veya işe uygunluk raporu olmadan işe başlatılmasını sağlayan hiçbir istisna verilemez. Ciddi ve yakın tehlike hâlinde istisna değil durdurma uygulanır.

İstisna kaydı İş Güvenliği Uzmanı tarafından tutulur; Genel Müdür kademesindeki istisnalar İşyeri Hekimi görüşü ve telafi edici tedbirle verilir, İSG Kuruluna bildirilir ve yıllık İSG raporunda Yönetim Kuruluna sunulur. Süresi dolan istisna kendiliğinden sona erer; uzatma yeni istisna sayılır ve aynı kademe de yeniden gerekçelendirilir.

9 İhlal ve yaptırım

İhlal, politika hükmüne tanımlı bir istisna onayı bulunmaksızın aykırı davranılmasıdır. İhlalin incelenmesi, savunmanın alınması ve yaptırım kararı İK-PL-05 Disiplin Politikası ve İK-PR-15'e göre yürütülür; bu bölüm İSG alanına özgü ihlal türlerini kademelere bağlar. Yaptırım orantılıdır ve savunma alınmadan uygulanmaz; yönetici ihlalleri, sorumluluğun ağırlığı nedeniyle bir üst kademe de değerlendirilebilir; yüklenici ihlalleri sözleşme yaptırımı ve saha yasağıyla karşılanır (İK-PR-03).

Yaptırım Merdiveni ve Bildirim Kanalı

Dört kademe · orantılılık · savunma alınmadan yaptırım uygulanmaz · koruyucuyu devre dışı bırakma ve kazayı gizleme ağır ihlaldir

BİLDİRİM KANALI VE KORUMA

KANAL

Tehlike ve ramak kala bildirimi: yönetici, İş Güvenliği Uzmanı, çalışan temsilcisi, saha bildirim kutusu veya dijital form; kazayı gizleme ve misilleme: etik hattı (İK-PL-04).

KORUMA

Tehlike bildiren, çalışmaktan kaçınma hakkını kullanan veya denetime bilgi veren çalışan misillemeye karşı korunur (6331 m.13, m.18); iyi niyetli bildirim yaptırım konusu değildir.

SÜRE

Tehlike bildirimi beş iş günü içinde değerlendirilir; kaza SGK'ya üç iş günü; kök neden analizi on iş günü; aksiyon terminleri risk düzeyine göre, yüksek riskte en fazla 30 gün.

KAYIT

Kaza, meslek hastalığı ve ramak kala kayıtları 15 yıl; sağlık gözetimi kayıtları 15 yıl, kanserojen-mutajen maruziyetinde 40 yıl; risk değerlendirmesi ve Kurul tutanakları 10 yıl (İK-PL-03 saklama tablosu).

İK-PL-08 · v1.0 · Yaptırım

Şekil 20 Yaptırım merdiveni ve bildirim kanalı — dört kademe, karar makamı ve koruma esasları

Makine koruyucusunu devre dışı bırakma, kilit-etiketsiz enerjili bakım, iş iznisiz yüksek riskli çalışma ve belgesiz ekipman kullandırma her koşulda ağır ihlaldir. Kazayı gizleme veya kaydı tahrif etme, koruyucuyu kasten ve tekrarlanan biçimde devre dışı bırakma, iş yerinde alkol veya uyuşturucu etkisinde bulunma ve işin güvenliğini kasten tehlikeye düşürme Hukuk Müşavirliği görüşüyle haklı nedenle fesih kademesinde değerlendirilir; suç teşkil eden fiillerde suç duyurusu değerlendirilir. Yaptırım, kazaya ilişkin işverenin yasal sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

HÜKÜM

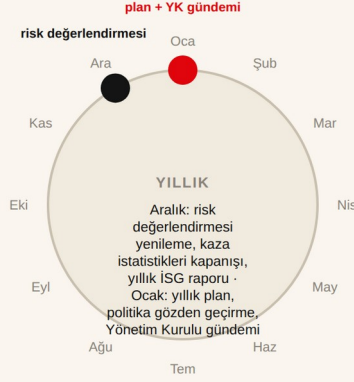
Tehlike bildiren, ramak kala kaydeden, çalışmaktan kaçınma hakkını kullanan veya denetime bilgi veren çalışan misillemeye karşı korunur (6331 sayılı Kanun m.13, m.18); iyi niyetli bildirim hiçbir koşulda yaptırım konusu değildir. Misilleme İK-PL-04 anlamında ağır ihlaldir.

İSG ihlal ve olay kayıtları kişisel veridir; görev gereği erişimle sınırlı tutulur ve İK-PL-03 saklama tablosuna göre saklanır. Yıllık İSG raporunda ihlal istatistiği kişi bilgisi olmaksızın tür ve kademe bazında sunulur; tekrarlayan ihlal türleri risk değerlendirmesi ve eğitim planı girdisidir.

10 Gözden geçirme

Gözden Geçirme ve Revizyon Döngüsü

Ocak: yıllık İSG planı ve Kurul değerlendirmesiyle gözden geçirme · Aralık: risk değerlendirmesi yenileme · altı tetikleyici

PLANSIZ REVİZYON TETİKLEYİCİLERİ

1. Mevzuat değişikliği: 6331 sayılı Kanun ve yönetmelikleri, tehlike sınıfı tebliği, SGK bildirim usulü veya sağlık gözetimi periyotlarında değişiklik
2. Ağır olay: ölümlü, uzuv kaybına yol açan veya çoklu kaza; meslek hastalığı tanısı; yüksek potansiyelli ramak kala
3. Tesis, hat, ekipman, kimyasal veya süreç değişikliği; tehlike sınıfı değişikliği; kapasite artışı veya yeni vardiya düzeni
4. Denetim bulgusu: iş müfettişi, müşteri sosyal uyum denetimi, sigorta risk incelemesi veya iç denetim bulgusu
5. Gösterge sapması: kaza sıklık oranında artış; ramak kala bildiriminin belirgin düşmesi; periyodik muayene veya zorunlu eğitim tamamlanmasının iki dönem hedefin altında kalması
6. İSG Kurulu veya çalışan temsilcisi talebi; risk değerlendirmesi yenilemesinde politika hükümlerinin yetersiz bulunması

Revizyon: yeni sürüm (yapısal v2.0 / küçük v1.x) → kontrol → onay → 30 gün içinde tebliğ → eski sürüm arşive · mevzuat kaynaklı revizyon ≤ 90 gün

İK-PL-08 · v1.0 · Gözden geçirme

Şekil 21 Gözden geçirme ve revizyon döngüsü — yıllık plan ve plansız tetikleyiciler

Politika, her yılın Ocak ayında yıllık İSG planı ve İSG Kurulu yıllık değerlendirmesiyle birlikte İş Güvenliği Uzmanı ve İK Yöneticisi tarafından gözden geçirilir; Aralık ayı risk değerlendirmesi yenilemesi, kaza istatistikleri ve yıllık İSG raporu gözden geçirmenin girdisidir; İşyeri Hekimi sağlık gözetimini, Hukuk Müşavirliği mevzuatı, İSG Kurulu uygulamayı değerlendirir; revizyon ihtiyacı Genel Müdür aracılığıyla Yönetim Kuruluna sunulur. Gözden geçirme, değişiklik gerekme dahi tutanakla kayda geçer. Aşağıdaki tetikleyicilerden herhangi biri plansız gözden geçirme başlatır:

- Mevzuat değişikliği: 6331 sayılı Kanun ve yönetmelikleri, tehlike sınıfı tebliği, SGK bildirim usulü veya sağlık gözetimi periyotlarında değişiklik;
- Ağır olay: ölümlü, uzuv kaybına yol açan veya çoklu kaza; meslek hastalığı tanısı; yüksek potansiyelli ramak kala;
- Tesis, hat, ekipman, kimyasal veya süreç değişikliği; tehlike sınıfı değişikliği; kapasite artışı veya yeni vardiya düzeni;
- Denetim bulgusu: iş müfettişi, müşteri sosyal uyum denetimi, sigorta risk incelemesi veya iç denetim bulgusu;
- Gösterge sapması: kaza sıklık oranında artış; ramak kala bildiriminin belirgin düşmesi; periyodik muayene veya zorunlu eğitim tamamlanmasının iki dönem hedefin altında kalması;
- İSG Kurulu veya çalışan temsilcisi talebi; risk değerlendirmesi yenilemesinde politika hükümlerinin yetersiz bulunması.

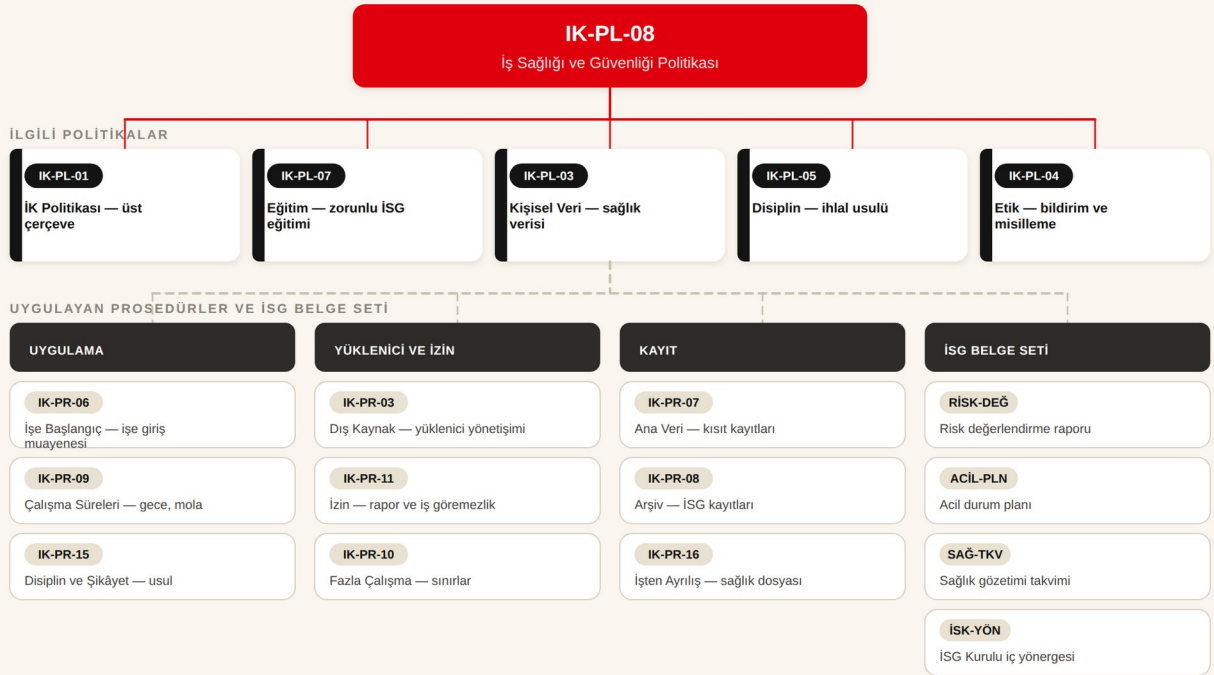
Risk değerlendirme raporunun, acil durum planının, sağlık gözetimi takviminin ve Kurul iç yönergesinin güncellenmesi politika revizyonu değildir; bunlar İSG belge setinin kendi sürüm düzeniyle kayda geçer. İSG ilkelerinin, kontrol hiyerarşisi kuralının, olay eskalasyon eşiğinin veya karar yetkilerinin değişmesi yapısal revizyondur (v2.0); metin düzeltilmesi ve hüküm eklemesi küçük revizyondur (v1.x). Her revizyon İK-PL-01 Bölüm 7.2'deki yaşam döngüsünden geçer ve 30 gün içinde tebliğ edilir; mevzuat kaynaklı revizyonlar 60 gün içinde tamamlanır.

11 İlgili belgeler

Bu politika IK-PL-01 İnsan Kaynakları Politikası'nın üst çerçevesine tabidir; IK-PL-07 zorunlu İSG eğitimlerinin planlanmasını ve kaydını, IK-PL-03 sağlık verisinin işlenmesini ve saklanması, IK-PL-05 ihlal usulünü, IK-PL-04 bildirim korumasını düzenler; IK-PR-06 işe giriş muayenesini, IK-PR-09 ve IK-PR-10 gece çalışması ve süre sınırlarını, IK-PR-03 yüklenici yönetişimini, IK-PR-11 rapor ve iş göremezlik iznini, IK-PR-07 kısıt kayıtlarını, IK-PR-08 arşivi ve IK-PR-16 ayrılıştaki sağlık dosyası devrini yürütür. Risk değerlendirme raporu, acil durum planı, sağlık gözetimi takvimi ve İSG Kurulu iç yönergesi politikanın uygulama belgeleridir ve İSG belge setinde sürümlenir.

Belge Ağı

Üst çerçeve IK-PL-01 · ilgili politikalar · uygulayan prosedürler ve İSG belge seti · çelişkide üst kademe uygulanır

IK-PL-08 · v1.0 · Belge ağı

Şekil 22 Belge ağı — üst çerçeve, ilgili politikalar, uygulayan prosedürler ve İSG belge seti

Belgeler arasında çelişki hâlinde üst kademe belge uygulanır; bu politika ile IK-PL-07 arasında eğitimin teknik içeriğine ve tehlikeli işe başlatma koşuluna ilişkin çelişkide bu politika, planlama ve kayıt disiplinine ilişkin çelişkide IK-PL-07 uygulanır. İSG ile çevre ve kalite yönetim sistemi belgeleri arasında çelişkide daha koruyucu hüküm uygulanır ve çelişki bir sonraki gözden geçirmede giderilir. Mevzuat her belgeye önceliklidir.

12 Revizyon ve onay

Belge kimliği ve revizyon çizgisi belge kontrol sayfasında yer alır. Politika, aşağıdaki onay yolunun tamamlanmasıyla yürürlüğe girer; yürürlük tarihi Yönetim Kurulu karar tarihidir; İSG Kurulunun görüşü ve çalışan temsilcisinin katılımı onay öncesinde tutanakla alınır. Politika tüm çalışanlara 30 gün içinde imza veya elektronik onayla tebliğ edilir, saha ilan panolarında asılı tutulur, yüklenici sözleşmelerine ek yapılır ve işe girişte oryantasyonun parçasıdır; tebliğ oranı aylık izlenir.

Onay Yolu

Hazırlayanlar → kontrol edenler → İSG Kurulu görüşü → onaylayan → tebliğ ve saha ilanı · yürürlük = Yönetim Kurulu karar tarihi

İK-PL-08 · v1.0 · Onay yolu

Şekil 23 Onay yolu — hazırlayanlar, kontrol edenler, Kurul görüşü, onaylayan, tebliğ ve ilan

İmzalı asıl nüsha İK belge yönetim alanında saklanır; politika GENEL sınıfında olduğundan elektronik kopya Şirket içi portalda, sahada ve yükleniciler ile ziyaretçilere açık olarak yayımlanır. Politikanın İngilizce ayna sürümü aynı sürüm numarasını taşır ve Türkçe metinle birlikte onaylanır; yorum uyuşmazlığında Türkçe metin esastır.

HAZIRLAYAN · KONTROL EDEN · ONAYLAYAN

Bu belge, aşağıdaki imzaların tamamlanmasıyla yürürlüğe girer. İmzalı asıl nüsha İK belge yönetim alanında saklanır; yürürlükten kalkan sürüm arşivlenir.

Rol	Ad Soyad	Unvan	Tarih	İmza
Hazırlayan		İş Güvenliği Uzmanı		
Hazırlayan		İK Yöneticisi		
Kontrol eden		İşyeri Hekimi		
Kontrol eden		Hukuk Müşaviri		
Kontrol eden		Genel Müdür (İSG Kurulu Başkanı)		
Onaylayan		Yönetim Kurulu Başkanı		